

להתגלות. אבל משום שהחברים שפאן ידעו דרכים נסתרים של העולם, גליתי לכם. שהרי כמה מנהגים נסתרים הם בעולם ובני אדם לא יודעים, ואותם פלאות נסתרים, גדולים ועליונים. עליו ועל שדומה לו קראנו, (משלי י) ושם רשעים ירקב. אשריהם צדיקי האמת, עליהם כתוב (תהלים קמ) אף צדיקים יודו לשמך וגו'. ועתה לכה נא ארה לי את העם הזה וגו'. רפי אבא פתח, (שם קב) תפלה לעני כי יעטוף וגו'. שלשה הם שפתוב בהם תפלה. ובארו דבר זה (אבל דבר זה) - אחד היה משה, ואחד היה דוד, ואחד עני, שנכלל בהם והתחבר בהם. ואם תאמר, הרי כתוב (חבקוק א) תפלה לחבקוק הנביא - הרי ארבעה הם? אלא חבקוק לא בגלל תפלה היה, ואף על גב שפתוב בו תפלה, תשבחת והודאה היא לקדוש ברוך הוא על שהחיהו ועשה אתו נסים וגבורות, שהרי בן השונמית היה.

אבר שלש הן שנקראות תפלה: (תהלים ז) תפלה למשה איש האלהים, תפלה זו שאין כמותה באיש אחר. תפלה לדוד, תפלה זו היא תפלה שאין כמותה במלך אחר. תפלה לעני, תפלה היא מאותן שלש. מי חשובה מכלן? הוי אומר תפלת העני. תפלה זו קודמת לתפלת משה, וקודמת לתפלת דוד, וקודמת לכל שאר תפלות העולם.

מה הטעם? משום שהעני הוא שבור לב, וכתוב (שם לד) קרוב ה' לנשפרי לב וגו'. והעני עושה תמיד קטטה בקדוש ברוך הוא, והקדוש ברוך הוא מקשיב ושומע דבריו. פיון שמתפלל תפלתו, פותח כל חלונות הרקיעים, וכל שאר התפלות

דחבריא דהכא ינדעון ארחין סתימין דעלמא, גלינא לכו. דהא כמה נמוסין סתימין אינון בעלמא, ובני נשא לא ידעין, ואינון פליאן סתימין, רברבן ועלאין. עליה, ועל דדמי ליה, קראן (משלי י) ושם (ד קצ"ה ע"א) רשעים ירקב. זפאין אינון זפאי קשוט, עלייהו כתיב, (תהלים קמ) אף צדיקים יודו לשמך וגו'.

ועתה לכה נא ארה לי את העם הזה וגו'. (במדבר כב) רפי אבא פתח, (תהלים קב) תפלה לעני כי יעטוף וגו', תלת אינון דכתיב בהו תפלה. ואוקמוה מלה דא, (אבל מלה דא) חד הוה משה, וחד הוה דוד, וחד עני, דאתפליל בהו, ואתחבר בהו. ואי תימא, הא כתיב (חבקוק א) תפלה לחבקוק הנביא, הא ארבע אינון. אלא חבקוק לאו בגין תפלה הוה, ואף על גב דכתיב ביה תפלה, תושבחתא והודאה איהו לקודשא בריך הוא, על דאחיא ליה, ועבד עמיה נסין וגבורין, דהא בריה דשונמית הוה.

אבר תלתא אינון דאקרון תפלה. (תהלים ז) תפלה למשה איש האלהים, תפלה דא דלית פגיניה בבר נש אחרא. (תהלים פו) תפלה לדוד, תפלה דא איהי תפלה, דלית פגיניה במלכא אחרא. תפלה לעני, תפלה איהי מאינון תלתא. מאן חשיבא מפלהו. הוי אימא תפלה דעני. תפלה דא, קדים לתפלה דמשה. וקדים לתפלה דדוד, וקדים לכל שאר צלותין דעלמא.

מאי טעמא. בגין דעני איהו תביר לבא. וכתיב, (תהלים לד) קרוב יי לנשפרי לב וגו'. ומספנא עביד תדיר קטטה בקודשא בריך הוא. וקודשא בריך הוא אצית ושמע מלוי. פיון דצלי צלותיה, פתח כל פוי רקיעין, וכל שאר צלותין דקא סלקין לעילא, דחי לון ההוא